

.....Pack Up Your Troubles in Your Old Kit-Bag, and Smile, Smile, Smile.....¹

Door Victor A.C. Remouchamps, Luitenant kolonel der artillerie(b.d.)

Politiek en militair analist

Inleiding.

Het artikel *“zijn de Baltische staten het volgende slachtoffer van de Russische Expansie?”*² eindigt met de filosofische woorden *“... de dreiging is voorshands nog virtueel en niet fysiek. Maar de signalen dat een verschuiving op handen is, zijn onverbloemd herkenbaar. Het is dan ook zaak dat westerse structuren en vooral politici niet weggijken voor het naderende gevaar en zich niet in slaap laten sussen door de ongeloofwaardige tekst “dat het wel niet zo’n vaart zal lopen”* en in het artikel *“De militaire toestand in Oost Europa”*³ staat te lezen *“...inspanningen voor een gezamenlijke krijgsmacht liggen weliswaar op tafel, maar hebben nog niet geleid tot daadwerkelijke herkenbare activiteiten....zoals het er nu naar uit ziet, blijven de Baltische staten afhankelijk van de kracht en wil van de buurlanden en in mindere mate van intenties en bereidwilligheid van NAVO..”*. Die teksten hebben de afgelopen weken niet aan kracht ingeboet. Het tegenovergestelde is waar. Nu Europese politici bezig zijn met de waan van de dag en zich nadrukkelijk profileren als *“gutmenschen”* van de internationale samenleving, lijken ze blind te zijn voor de grensoverschrijdende effecten van de daden van de kleine tsaar in Moskou.

De onbeheersbare mensenstromen die zo gepassioneerd als *“vluchtelingen door het oorlogsgeweld in Syrië”* worden gelabeld, vullen de pagina’s van de gevestigde media en agenda’s van westerse politici. Krim, Oekraïne en Baltische regio zijn op de oninteressante binnenbladen verdwenen. De sluwe vos in het Kremlin wrijft zijn klam geworden handen.

Onbeheersbare mensenstromen genereren kansen.

In de afgelopen maanden zijn in diverse *Carré*-edities artikelen gepubliceerd, waarin uitbundig is ingegaan op ontwikkelingen en gebeurtenissen in de Oekraïne en Baltische staten. De interrelatie, het waarom en wat, is daarbij aan de orde gekomen. Nochtans zijn ze op het Plein niet wakker geworden en de bewoners worden ook niet door de media aangespoord om *“iets te doen”*. Op de barricaden van het Maidan plein roeptoeterende politici als Timmermans, van Baalen en Verhofstadt zijn nu in geen velden of wegen meer te bekennen. Zij hebben niet in de gaten dat juist door de moderne volksverhuizing uit het Oosten de opties om via de band geostrategische doelen in het oosten van Europa te realiseren, voor onze Russische roulettespeler zijn gegroeid.

Op 27 september riep hij in New York de lidstaten op een *“genuinely broad alliance against terrorism, just like the one against Hitler”* te vormen. Een nogal wrange vergelijking van een man die zelf een fascistische ideologie onder de noemer *“nationaal conservatisme”* in

---

¹ Marslied uit WW I uit de Amerikaanse show *“Soldier Boy”* (bron: Wikipedia).

² *Carré* #3

³ *Carré* #5

Rusland heeft geïntroduceerd.⁴ In zijn speech werd duidelijk hoe Putin het ontstaan van en de oplossing voor de Midden Oosten crisis ziet nl.

“...the export of revolutions — this time so-called democratic ones — continues, foreign meddling in overthrowing regimes had only created more instability in the Middle East... foreign interference has resulted in ... violence, poverty, and social disaster...

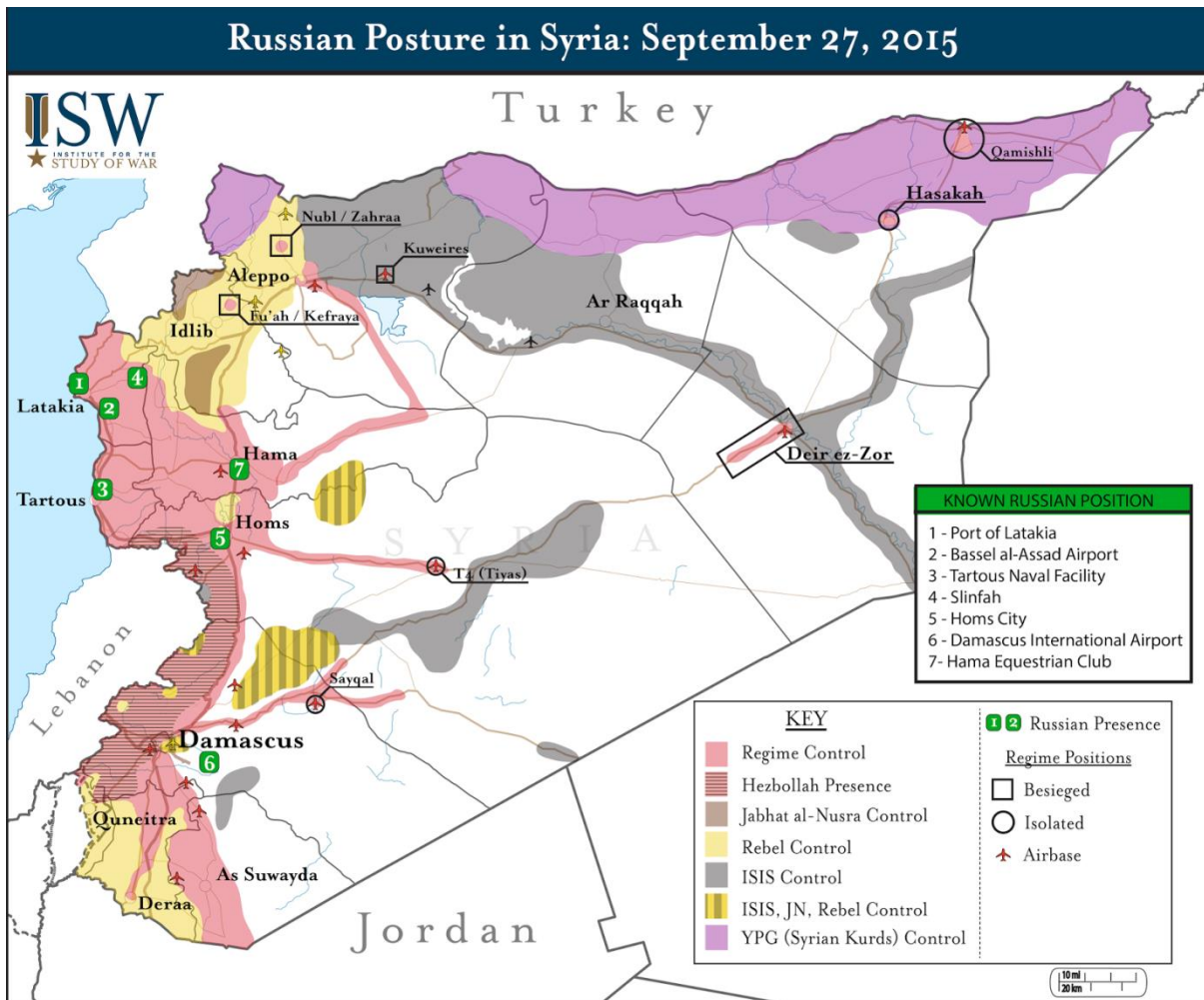
...it is an enormous mistake to not cooperate with the Syrian government and its armed forces. No one but Assad's armed forces and the Kurdish militias are truly fighting ISIS and other terrorists in Syria.....

...on the basis of international law, we must create a genuinely broad international coalition against terrorism...naturally, the modern countries are expected to play a key role in this coalition.”

Niemand kan ontkennen dat de speech slim in elkaar stak en hij door de strekking westerse politici - m.n. Obama en Cameron - wat het Midden Oosten en Noord Afrika betreffen, een spiegel voor heeft gehouden. Zijn boodschap klonk luid en duidelijk door de gangen van het VN gebouw “*herstel het gezag van de Centrale Regering in Syrië, versla het terrorisme in Syrië en Irak en het migrantenprobleem is opgelost*”. Hij onderstreepte dat Assad en diens beschermengel Iran essentieel zijn voor een oplossing van de crisis in het Midden Oosten. De westerse wereld zal moeten accepteren dat bij de bestrijding van het Soennitisch georiënteerde Islamitische extremisme Rusland de belangrijkste speler in de antiterrorisme-coalitie is. Breed lachend heeft hij zich andermaal gepresenteerd als de probleemoplosser voor de westerse samenleving, waarbij hij Obama als een onbelangrijke figurant heeft weggezet en hij zijn imago internationaal heeft opgepoetst. Daar had hij geen *Brasso* koperpoets voor nodig.

---

⁴ Zie Artikel “ Fascisme in Rusland”, Carré #4

Russische bemoeienissen in Syrië (bron: *Institute for The Study of War (ISW)*⁵)

Putin heeft in New York slim de relatie tussen de mensenstromen naar Europa en het gewapend conflict in Syrië op de voorgrond gezet. In lijn daarmee heeft hij bereikt dat het migrantenprobleem definitief het etiket “vluchtelingen door het oorlogsgeweld in Syrië” draagt, heeft hij duidelijk gemaakt dat een militaire coalitie met Syrië en Iran onontbeerlijk is voor het realiseren van stabiliteit in het Nabije Oosten, waarbij Rusland de enige grootmacht is die het vertrouwen geniet van Damascus en Teheran, en daarom de beschikking heeft gekregen over havens en vliegvelden in Syrië. Zijn onderliggende boodschap voor leiders van de Westerse wereld is ondubbelzinnige “take it or leave it”.

Intussen doen de gemanipuleerde Russische media en in hun spoor pretentieloze westerse media ons geloven dat Putin het bij het rechte eind heeft. Dus dat die mensenstromen inderdaad vluchtelingen uit Syrië zijn. Dat Putin met in zijn binnenzak Assad de sleutel voor een oplossing in de hand heeft. Hij slaagt er in om de westerse aandacht van ontwikkelingen in de Oekraïne, grensgebieden met de Baltische staten, Kaliningrad en sinds een week in Belarus, af te leiden. Sluw, sluw, Putin.

In Nederland is een journalist van de *Elsevier* een aantal weken met de mensenstromen meegereisd en komt in een artikel tot een aantal opmerkelijke vaststellingen. Slechts 20

⁵ ISW is een US georiënteerde *non-partisan, non-profit, public policy research organization*.

tot 30 % kan inderdaad in de categorie “*Syrische vluchteling voor oorlogsgeweld*” worden ingeschaald. De overgrote meerderheid blijkt economische migranten te zijn uit landen waar het relatief stabiel en veilig is, zoals Marokko, Algerije, Gaza-strook en de Westoever, Ethiopië, Eritrea, Bangladesh en Afghanistan. Zij vertegenwoordigen de mondige agressieve massa die op Hongaars en Oostenrijkse stations het uitgereikte voedsel uit treinen en van perrons gooien en alleen maar eisen stellen. Halal voedsel, betere behuizing, moderne kleding, meer geld, snelle afdoening van asielaanvragen etc. Desondanks blijven de gevestigde media en linkse politici in hun berichtgeving volharden in de terminologie “*Syrische vluchteling*” en Putin knikt goedkeurend als hij die teksten onder ogen krijgt.

Voortdurende onrust in buurlanden.

Putin is er de afgelopen maanden in geslaagd een effectief rookgordijn op te trekken, waarmee hij zijn destabiliserende activiteiten in de buurlanden afdoende voor het Westen heeft kunnen camoufleren. Vermoedelijk heeft hij in de afgelopen jaren vastgesteld dat westerse politici de leus “wat je niet ziet, hoef je ook niet op te lossen” als *Leitmotiv* hebben gekozen en ernstige problemen benaderen als ‘uitdagingen’ die geen politieke oplossingen op de korte termijn vragen. Een rondje langs de velden schetst een huiveringwekkend beeld.

- In het oosten van de Oekraïne zijn de strijdkrachten van de DPR en de LPR ingepast in twee legerkorpsen onder Russisch commando, waarbij “*rebellenkopstukken*” zijn geïntegreerd in een door Russische generaals opgezette commandostructuur. In opdracht van het Kremlin kan op een gecoördineerde en geharmoniseerde manier een offensief naar het westen en de Krim worden gelanceerd.
- In Kazakstan zijn de inspanningen om de regering van Nursultan Nazarbajev⁶, de notoire dwarsligger in het Gemenebest van Onafhankelijke Staten (GOS), blijvend te kunnen controleren en dirigeren, in intensiteit en draagkracht uitgebreid en verdiept.
- In het oosten heeft het Kremlin met het bezoek van minister-president Medvedev aan de Japanse Kurillen eilanden onderstreept dat de eilandengroep in feite deel uitmaakt van de Russische invloedssfeer.
- In het noorden zijn Russische strijdkrachten koortsachtig bezig om oude, verlaten Sovjet-bases op de Noordpool te operationaliseren en heeft het Kremlin in die regio versterkte detachementen van de Russische marine gestationeerd.

Het zijn echter de ontwikkelingen in Belarus die westerse politici uit hun middagdutje hadden moeten wekken. In een nog niet gepubliceerd artikel “*Belarus, springplank voor een volgende fase*” staat te lezen in welke netelige positie de roerganger van Wit-Rusland is gemanoeuvreed. Putin heeft de politieke druk op Minsk opgevoerd om op zeer korte termijn de vestiging van een Russische luchtmachtbasis op Wit-Russisch grondgebied toe te staan. Door die basis kan Putin de ontwikkelingen en gebeurtenissen in dat land naar zijn hand zetten en zelfs in de door hem gewenste richting sturen. Fysieke controle van Belarus brengt Putin drie juweeltjes:

---

⁶ President van Kazakstan, sinds de val van de Sovjet Unie de absolute heerser van het land.

- De druk op de regeringen in Kyiv, Tallinn, Riga en Vilnius kan naar believen worden opgeschroefd of verlaagd.
- Tegenwicht aan de door de NAVO geplande stationering van Amerikaans materieel in Midden en Oost Europa.⁷
- De gewenste springplank om op een gewelddadige wijze binnen een historische context beoogde grenscorrecties door te voeren.

Slaagt Putin in zijn opzet om Lukashenko m.b.v. de geijkte schimmige praktijken van de juistheid van een vestiging⁸ te overtuigen, dan heeft Putin de volgende fase van zijn grenscorrecties-ambitie ingeluid. Een minpuntje is dat hij door zijn assertieve en arrogante optreden de Belarussische oppositie die tegen een Russische basis op Belarussische territorium is, heeft verenigd en daardoor Lukashenko een stevigere steun in de rug heeft gegeven.

Het Putin decreet

fantasie te hebben om vast te kunnen stellen dat bij de grenzen van de Baltische staten opnieuw sprake zal zijn van troepenopbouw en oefeningen, zoals dat het geval was bij de Georgië- en Krim-crisis.

Op 18 september heeft Putin een decreet uitgegeven, waarin de Russische Ministeries van Defensie en Buitenlandse Zaken opdracht krijgen om als belangrijkste randvoorwaarde voor de vestiging van een Russische luchtmachtbasis op Belarussisch territorium, de overeenkomst tussen Belarus en de Russische Federatie “veilig te stellen”.

Kennelijk is Putin van mening dat hij geen vrijwillige toestemming van Lukashenko nodig heeft om die gewenste luchtmachtbasis van de grond te trekken. Dat Putin zo zeker van zijn zaak is, kan men afleiden uit het feit dat in het decreet niet meer wordt gesproken over de formele naam Belarus, maar over de oude Sovjet naam “*Belorussian republic*”. Het zal niet beperkt blijven tot het stationeren van platformen. De vliegtuigen zullen worden gevolgd door een stroom van landmacht-eenheden om de “veiligheid” van het ontplooiende luchtmacht-potentieel adequaat te kunnen waarborgen. Men hoeft niet al te veel

⁷ Vestiging van vooruitgeschoven NAVO-Commandoposten. Materieel van de 173ste Airborne brigade; materieel van een pantserinfanteriecompagnie (circa 150 man) per Baltische staat en materieel van een pantserinfanteriebataljon (circa 800 man) in Polen, Roemenië en Bulgarije. Het zijn papieren maatregelen waarvan de implementatie is opgeschoven tot na de Amerikaanse presidentsverkiezingen van 2016.

⁸ Noodzakelijk om de “*gezamenlijke grens van Belarus en Rusland tegen de voortdurende westerse agressie te verdedigen*”.

Hoewel de traditionele NAVO-lidstaten zich nog steeds ongewenst op de vlakte houden, neemt de onrust door de groeiende geruchtenstroom over de luchtmachtbasis in Belarus, voortdurende schendingen van het luchtruim en kustwateren boven/in Baltische staten en Scandinavische landen in het noorden en oosten van Europa toe. Die onrust heeft de regeringsleiders van Scandinavische en Baltische staten er toe gedwongen om de volgende gezamenlijke verklaring uit te geven.

“.....De Russische leiders hebben laten zien dat ze bereid zijn op een praktische en effectieve manier gebruik te maken van hun militaire capaciteiten om hun politieke doelstellingen te bereiken, zelfs als dit internationale verdragen zou schenden....” aangevuld met *“...er is een toenemende militaire - en inlichtingenactiviteit in Noord Europa in het algemeen en in de Baltische regio in het bijzonder. De Russen dagen ons dagelijks uit aan onze grenzen en er heeft zelfs al een aantal daadwerkelijke ernstige schendingen plaatsgevonden in de Baltische regio...”*.

Maar het gaat verder dan woorden. De door de NAVO met veel tamtam aangekondigde oefening “*Baltops*”, waaraan 5.900 NAVO militairen en 49 schepen deelnamen, werd door Rusland beantwoord met een oefening met 30.000 man en vijftig schepen. In het scenario van de oefening waren het Zweedse eiland Gotland’ het Deense eiland Bornholm, de Finse, Åland eilanden en een basis in noord Noorwegen, de belangrijkste aanvalsdoelen. Daarop antwoordde de NAVO met het versterken van de *NATO Respons Force* uitgedrukt in de titel “*Very High Readiness Joint Task Force (VJTF⁹)*”. Daaruit blijkt dat de NAVO die aangedikte NRF nog steeds als de ultieme troefkaart beschouwt. Maar is dat terecht?

Kan de VJTF de Russische agressie beteugelen?

Snapshot van Panzergrenadier Batallion 371.

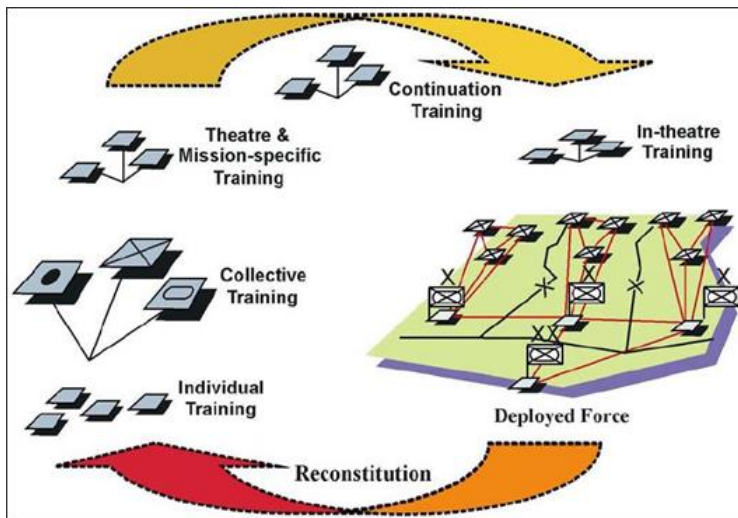
De tekst op de NAVO website “ *this force is now in transition as military staff work to phase in the concept of a VJTF into the overall NRF structure*”¹⁰ geeft weliswaar inhoud aan goede

⁹ Panzergrenadier Batallion 371 wordt als de kern van de VJTF beschouwd.

¹⁰ Zie de Kamerbrief van de Minister van Defensie van 9 juli 2015 voor de 4 inzetscenario's.

voornemens, maar camoufleert de hoogte van het aantal hindernissen dat overwonnen moet worden. In diverse artikelen die de afgelopen jaren in *Carré* zijn gepubliceerd, is de problematiek van de NRF uitgebreid aan de orde geweest en die is door het geven van een andere naam helaas niet opgelost. Ieder woord waarmee de aangedikte NRF benoemd wordt kent zo veel operationele en politieke knelpunten, dat een operationeelstelling in 2017 vrijwel niet mogelijk is. Geld, tijd en faciliteiten zijn daarbij bepalende factoren en geld voor Defensie is een schaars artikel in West Europa.

Oefencyclus (bron: *National Defence and the Canadian Armed Forces*)

Actief-dienende collega's van eenheden die deel uit (gaan) maken van de VJTF en op basis van de huidige normen door de NAVO *Fully Operational Capable* of FOC verklaard zijn, zullen die kwalificatie bestrijden. Misschien dat de volgende teksten hun geestdrift voor het speeltje van de NAVO in een realistischer kader kan plaatsen.

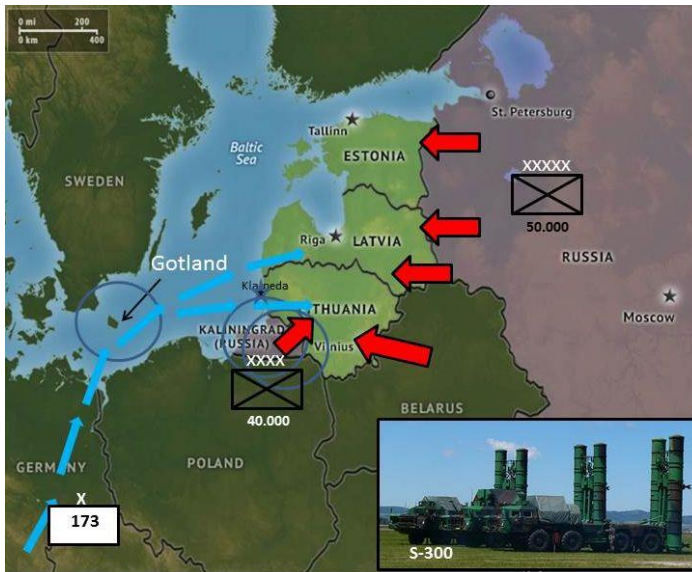
De commandant van de Duitse Landstrijdkrachten - generaal Kasdorp - verklaarde onlangs dat *Panzergranadier Battalion 371 in geval van nood* binnen vijf tot tien dagen gevechtsgereed **zou** kunnen zijn. Het is onduidelijk door welke factoren de 5 dagen resp. 10 dagen reactietijd worden bepaald. Het is niet uitgesloten dat het betrokken pantsergranadierbataljon daar in slaagt. De eenheid heeft echter strategische transportmiddelen nodig om van de "thuishaven" naar een brandhaard verplaatst te kunnen worden. Los van het feit of een bataljon - gezien de gevechtsgereede eenheden die Rusland kan aanvoeren - beslissend kan ingrijpen, zal het bataljon door de schaarste aan strategische en operatieve transportmiddelen niet kunnen voldoen aan de gewenste *closure rate*.¹¹ *Zo very High Ready* is de kern dus niet.¹²

Wat het overbrengen van de gevechtskracht van een Stryker brigade betreft, hebben de Amerikanen daar al eens een berekening voor gemaakt. Bij een geëiste *closure rate* van 96 uur zijn 200 C-17 *Sorties* nodig, waarbij die brigade absolute prioriteit moet hebben bij de toewijzing van het beschikbaar militaire en civiele potentieel luchttransportmiddelen en die luchtplatformen in de juiste configuratie bruikbaar en beschikbaar zijn.

¹¹ De snelheid waarmee militair vermogen beslissend kan ingrijpen in een conflict, nadat het die opdracht op de "thuisbasis" heeft ontvangen

¹² Dat knelpunt is in mindere mate van toepassing voor Lucht- en Maritieme componenten.

Ook bij het *gevechtsgereed* zijn, zoals generaal Kastdorp dat uitdrukte, kunnen kanttekeningen geplaatst worden. Een operationele inspectie heeft onlangs aangetoond dat in materieel opzicht nog wel wat te verbeteren valt. Op de voertuigtorens waren i.p.v. machinegeweren of snelvuurkanonnen, zwartgeverfde bezemstelen geplaatst om optisch gezien het afschrikkingsbeeld te completeren. Dat was overigens niet de enige omissie: 24% van de benodigde nachtzichtapparatuur, 59% van de pistolen en 69% van de ingedeelde machinegeweren waren aanwezig en inzetbaar. Overigens werden onder de noemer 'gevechtsgereed' niet de *command and control* problematiek in een multinationale omgeving,¹³ interoperabiliteit hindernissen, de (beperkte) kennis en ervaring op het gebied van Informatie-operaties¹⁴ en *Full Dimension Protection*¹⁵, de worsteling van de logistiek om anticiperend te kunnen zijn,¹⁶ noch de effecten van trainen, oefenen en experimenteren in een gecontroleerde omgeving bij de toetsing van VJTF-componenten in kaart gebracht.

Verrassend in dit verband is, dat nog steeds de term *Joint* wordt gebruikt, een militair-georiënteerd begrip. In de laatste 20 jaar is duidelijk geworden dat militair vermogen niet meer geïsoleerd in een missiegebied kan optreden en zelfs het geweldsmonopolie niet meer lijkt te hebben. Een groeiend aantal niet-militaire actoren hebben invloed op het resultaat van een militaire missie en dus is *Joint* niet meer de vlag die de lading dekt. De term *coherentie*¹⁷ lijkt dan beter op zijn plaats. Het zijn allemaal elementen

¹³ Uit missies, experimenten en oefeningen blijkt dat het nog steeds een uitdaging is om evenwicht te brengen tussen operaties die gestuurd worden door gebeurtenissen en een *battle rhythm* dat gestuurd wordt door tijdslijnen, processen en procedures, werk- en rustschema's en trainingsschema's van en voor opvolgende aflossingsrotaties om de continuïteit van het operationele optreden in stand te houden en te bevorderen.

¹⁴ Het accent is van *kinetische* naar *niet-kinetische effecten* verschoven waardoor niet-letale instrumenten de voorkeur hebben boven letale instrumenten. Het zoeken naar een evenwichtige benadering van kinetische en niet-kinetische effecten onderstreept het belang van informatie-operaties en de rol van media en internet daarin, waardoor de mogelijkheden van de virtuele dimensie in toenemende mate het karakter van een *force multiplier* krijgen.

¹⁵ "a multilayered protection for forces and facilities against a full spectrum of threats, from ballistic missiles to germ warfare ranging from theater operations to the individual soldier giving them greater freedom of action in all phases of combat. A combination of **Information Assurance** and **Force Protection** measures used throughout a system's life cycle to ensure mission capability". Door tekortkomingen op het gebied van *Full Dimension Protection* is het gevaar niet denkbeeldig, dat het functioneren van "brains and body" van militair vermogen ernstig gedegradeerd wordt met negatieve gevolgen voor een succesvol optreden, missietijdsduur en kostenpatroon.

¹⁶ Waarbij ook het effect van de geconstateerde kwaliteit en niveau van munitie, reservedelen en 'directe ruil' componenten/voorraden, op het bereiken van de benodigde gevechtskracht en het handhaven daarvan, moet worden vastgesteld.

¹⁷ De wijze waarop militair vermogen bij machte is om de ontplooiing van haar middelen te harmoniseren met andere machtsmiddelen van een coalitie of Alliantie en militaire inspanningen te synchroniseren met inspanningen van andere niet-NAVO militaire en niet militaire actoren om de gewenste effecten te genereren.

die relevant zijn voor de kwalificatie 'gevechtsgereed' zijn en blijven! Kortom: het bataljon zal - wanneer er niets verandert - te laat komen, niet beantwoorden aan de benodigde gevechtskracht en vermoedelijk niet in staat zijn om die gevechtskracht gedurende lange tijd te handhaven.

De VJTF kan dus niet echt flitsend genoemd worden en daardoor neemt de onrust in de Baltische staten voortdurend toe. Zij staan in de frontlinie als Putin de gevechtskracht van zijn aanvalsmacht in Kaliningrad (40.000 man) en de Westelijke Legergroep (50.000 man) loslaat en die gevechtskracht al snel op de Baltische deuren staat te bonken. De NAVO is dan te laat om een snelle bezetting van de Baltische regio te voorkomen.

Een wel heel negatieve vaststelling? Misschien, maar scenario's om een Russische bezetting te voorkomen zijn m.b.v. computermodellen uitbundig doorgerekend en middels CAX'n¹⁸ op bruikbaarheid getoetst. Van de 18 toetsen viel er slechts één gunstig uit, waarmee nogmaals bevestigd werd dat de NAVO onder de huidige omstandigheden niet de militaire instrumenten bezit om een Russische greep naar de macht in Riga, Vilnius en Tallinn te voorkomen.

Actie en reactie.

Concentratie van troepen, intensieve verplaatsingen van logistieke konvoeien, gevolgd door grootschalige oefeningen in grensgebieden en kuststroken zijn - zoals Georgië, de Krim en het oosten van de Oekraïne hebben bevestigd - herkenbare indicatoren, dat het Kremlin iets groots van plan is. In het geval van de Baltische regio moeten de ontwikkelingen van de twee eerder genoemde militaire volumes en Russische bewegingen richting Gotland en Bornholm op de voet gevolgd worden. Een multinationale inspanning die is gebaseerd op uitwisseling en evaluatie van informatie en inlichtingen, maar bovenal op wederzijds vertrouwen.

Wanneer de Russen er in slagen om Gotland eerder in handen te krijgen dan de westerse geallieerden, en binnen westerse *closure rates* hun S300 grond-luchtbatterijen op het eiland hebben ontplooid, dan beheersen zij het luchtruim boven de Oostzee en de Baltische regio en de naderingen naar beide gebieden. Ingrijpen met luchtmacht en maritieme gevechtskracht is niet meer mogelijk zonder aanzienlijke risico's door escalatie van het conflict. Zo'n actie kan alleen door de NAVO voorkomen worden als adequate gevechtskracht fysiek herkenbaar in de regio wordt ontplooid. Onder adequaat moet worden verstaan 6 gemechaniseerde infanteriebrigades, versterkt met per Baltische staat tenminste een pantserbrigade en twee afdelingen MLRS's van het type M270. In de laatste oefening heeft Rusland met een aantal bondgenoten de bruikbaarheid van hun operationeel concept om Gotland in handen te krijgen, reeds getoetst.

Baltische reactie?

De groeiende militaire dreiging van Rusland heeft geresulteerd in een aanzienlijke verhoging van de defensie-uitgaven door de noordelijke landen. De Baltische staten hebben hun

---

¹⁸ *Computer Assisted Exercises*: een combinatie van Computersimulatie, CommandoPost oefening en oefening voor ontplooid eenheden.

defensie-uitgaven opgeschroefd; Litouwen heeft de dienstplicht opnieuw ingevoerd, waardoor het volume van de landstrijdkrachten sinds september 2015 is verdubbeld van 3.800 naar 7.500. Het Zweedse parlement heeft de defensie-uitgaven met \$ 1,3 miljard laten stijgen, terwijl de Noorse regering besloten heeft het defensiebudget met 3,5% te verhogen tot \$1,9 miljard. Het kleine Finland¹⁹ dat slechts 4,2 miljoen inwoners telt, is het enige land in de noordelijke regio, dat haar defensie-uitgaven op een niveau van \$2,9 miljard heeft bevroren.²⁰ Bemoedigende, weliswaar veel te late signalen, maar in het Kremlin zullen ze er niet van schrikken, omdat ze allang doorhebben dat de reactie van Brussel zich zal concentreren op uitspraken in de trant van *“ontwikkelingen in de regio worden met zorg gade geslagen”* (John Kerry) en *“wij spreken onze ernstige bezorgdheid uit”* (NAVO Secretaris- Generaal Jens Stoltenberg).

Pack Up Your Troubles in Your Old Kit-Bag, and Smile, Smile, Smile.

Ik betwijfel of de inwoners van de Baltische staten zich kunnen veroorloven de aanstormende problemen op die manier tegemoet te treden. En zou een vakantie in de Baltische regio voorlopig maar uitstellen.

---

¹⁹ Finland kan, bij een volledige mobilisatie, 23 brigades op de been brengen. Nederland met 17 miljoen inwoners, bijvoorbeeld komt er met maximaal drie brigades “tamelijk karig” af.

²⁰ In alle Russische scenario’s staat dan ook geen enkele aanval op Finland opgenomen.